

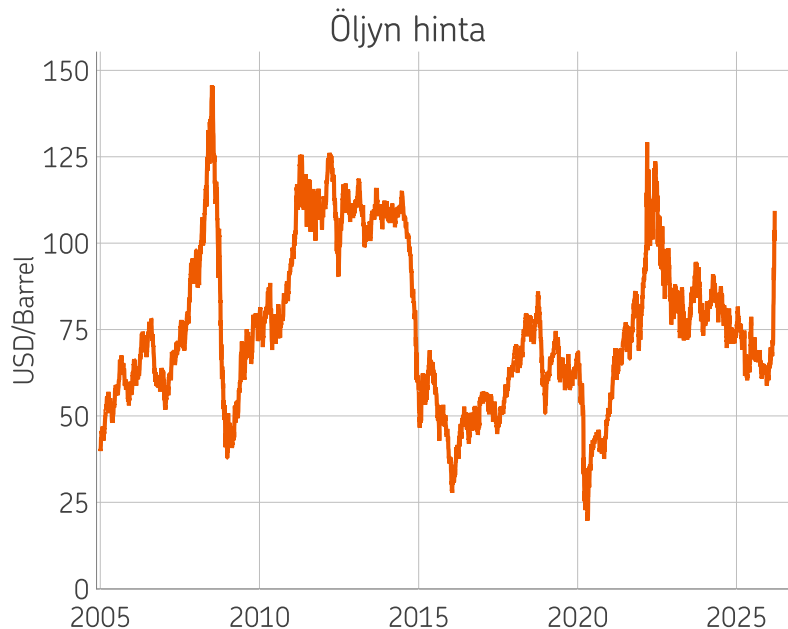
OP POHJOLA

Kolme skenaariota Lähi-idän kriisistä ja sen vaikutuksista Suomen talouteen

OP Pohjolan ekonomistit

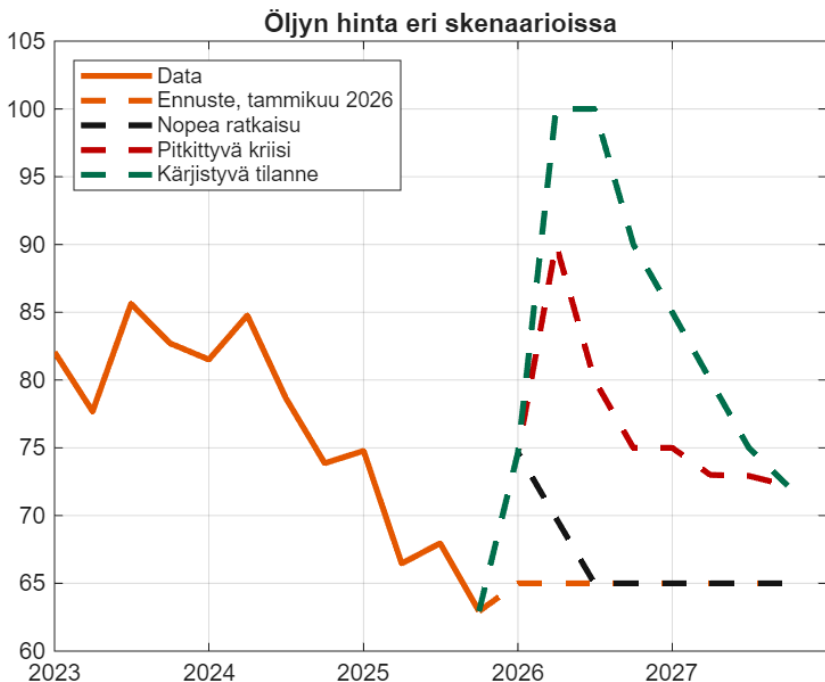
Öljyn hinta noussut selvästi Iranin sodan seurauksena

Lähde: Macrobond, ICE, OP

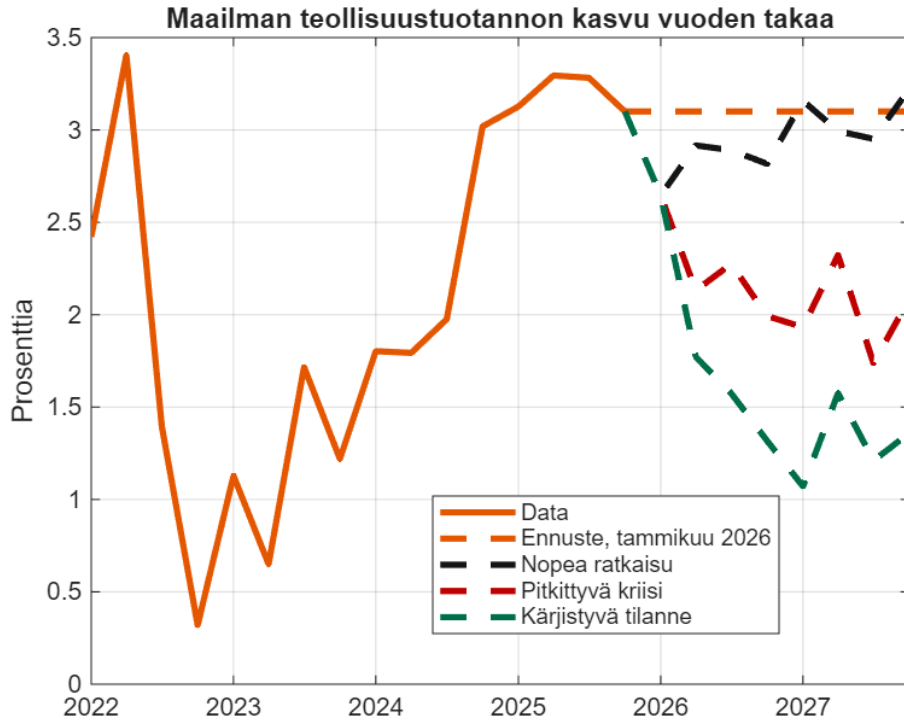
- › USA:n ja Israelin iskujen seurauksena Iranin sulki Hormuzinsalmen, mikä on keskeinen öljyn kuljetusreitti. Öljyn tarjonta supistui selvästi, mikä johti öljyn hinnan selvään nousuun. Öljyn hinta on noussut yli 100 dollaria barrelilta.
- › Kriisin seuraukset taloudelle ainakin tällä hetkellä näyttävät pääsääntöisesti tulevan nousseesta energian hinnasta.
- › Kriisin kehitystä on vaikea ennustaa, joten paras tapa tarkastella kriisin talousvaikutuksia on luoda erilaisia skenaarioita kriisin kehitykselle sekä öljyn hinnalle, ja skenaarioiden avulla tarkastella kriisin mahdollisia talousvaikutuksia.

Kolme skenaariota kriisistä ja sen vaikutuksista öljyn hinnalle

- > Skenaarioiden lähtökohtana on OP Pohjolan ennuste tammikuulta. Siinä taustaoletuksena oli öljyn hinnan pysyminen 65 dollarin tasolla barreilta koko ennustehorisontin ajan.
- > Skenaariot kriisin kehitykselle ja öljyn hinnalle ovat:
  - > **Nopea ratkaisu:** Kriisi ratkeaa viikkojen sisällä ja öljyn hinta palautuu 65 dollariin barreilta kesään mennessä.
  - > **Pitkittävä kriisi:** Sotatoimet jatkuvat kesän alkuun saakka ja öljyn tarjonta palautuu suhteellisen hitaasti. Öljyn hinta pysyy aiemmin ennakoitua korkeammalla koko ennustehorisontin ajan.
  - > **Kärjistävä tilanne:** Sotatoimet jatkuvat yli kesän ja kriisi Lähi-idässä eskaloituu. Öljyn hinta laskee vasta vuoden viimeisellä neljänneksellä, ja on ensi vuoden alussa vuoden 2023 tasolla.
- > Skenaarioiden vaikutukset Suomen taloudelle on laskettu VAR-mallin avulla, jossa skenaarioiden talousdynamikka perustuu öljyn tarjontasokkeihin.

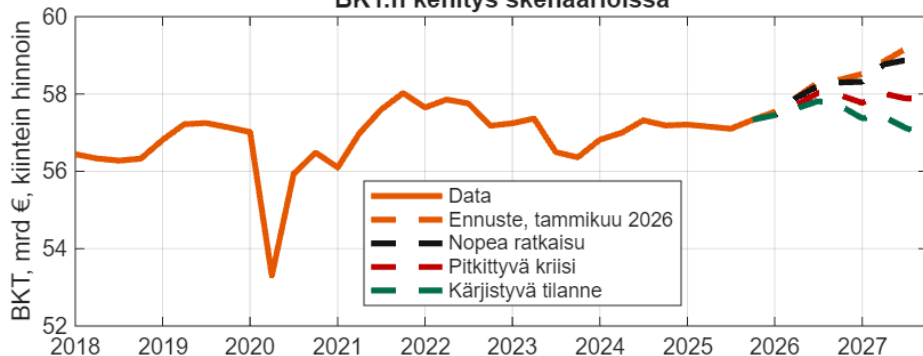
Kriisin pidentyessä maailmantalouden kasvu hidastuu

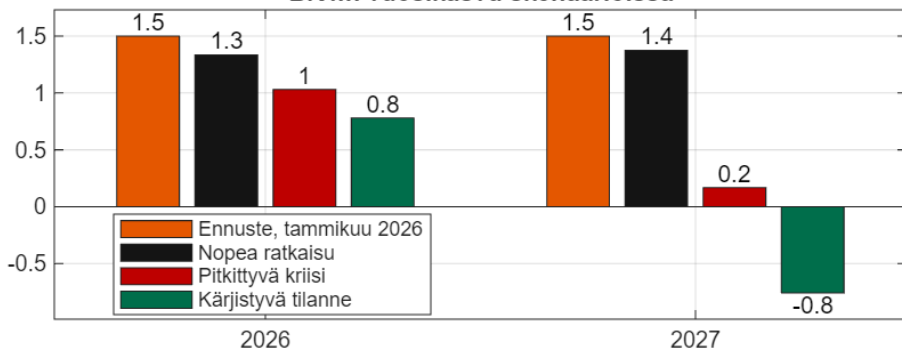
- › Maailmantalouden aktiviteetin tasoa mitataan skenaarioissa maailman teollisuustuotannon avulla. Skenaarioissa maailman teollisuustuotanto supistuu kaikissa skenaarioissa:
  - › **Nopean ratkaisun** skenaariossa teollisuustuotanto supistuu vain hieman ja palautuu nopeasti perusuralle.
  - › **Pitkittyvässä kriisissä** kasvun hidastuminen on jo selvempää ja pitkäkestoista.
  - › **Kärjistyneessä tilanteessa** maailmantalouden kasvu hidastuu jo selvästi ja pitkäkestoisesti.
- › Kahdessa viimeksi mainitussa skenaariossa maailmantalous hidastuu merkittävästi, mikä heijastuu myös Suomen talouteen viennin kasvun hidastumisen myötä. Tämä on yksi kriisin vaikutuskanava Suomen talouteen.

Öljyn hinnan nousun hidastaa Suomen talouskasvua

BKT:n kehitys skenaarioissa

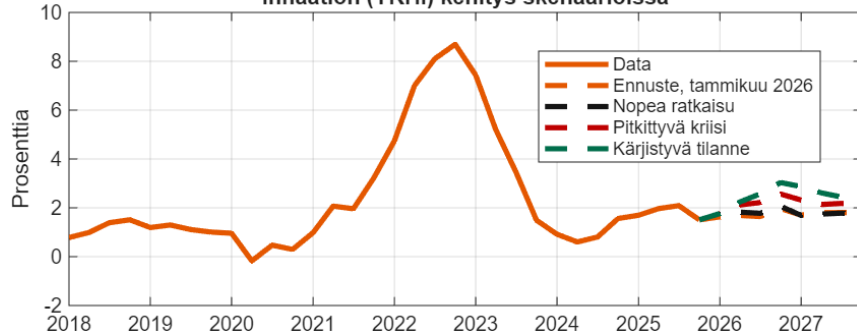
BKT:n vuosikasvu skenaarioissa

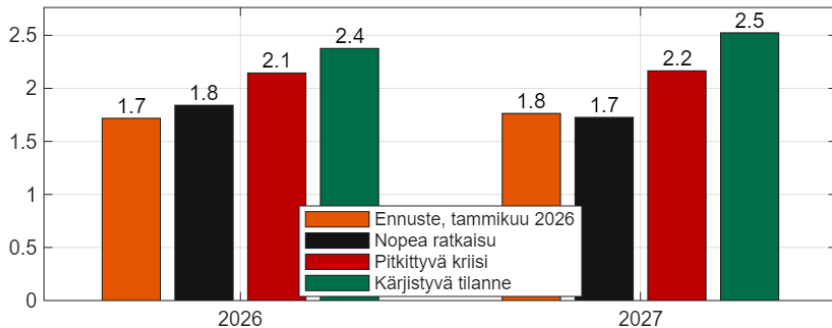
- > Suomen BKT:n kehitys vaihtelee merkittävästi eri skenaarioissa:
  - > **Nopean ratkaisun** skenaariossa vaikutukset talouskasvuun jäävät hyvin pieniksi.
  - > **Pitkittävän kriisin** kohdalla talouskasvu hidastuu selvästi. Etenkin vuonna 2027 talouskasvu pysyy vain hieman positiivisena.
  - > **Kärjistävässä tilanteessa** talouskasvu lähes puolittuu kuluvana vuonna ja ensi vuonna vaikutukset voimistuvat, mikä johtaa Suomen talouden supistumiseen. Voimakkaat vaikutukset johtavat siitä, että
    - > maailmantalouden kasvu hidastuu merkittävästi ja
    - > EKP nostaa korkoja selvästi.
- > Öljyn tarjontasokkien vaikutukset ovat suhteellisen pitkäkestoisia, jolloin vaikutukset talouteen ulottuvat myös ensi vuoteen. Vaikutukset voivat olla merkittäviä, jos on kriisi pitkäkestoinen.

Inflaation kiihtyminen jää suhteellisen maltilliseksi

Inflaation (YKHI) kehitys skenaarioissa

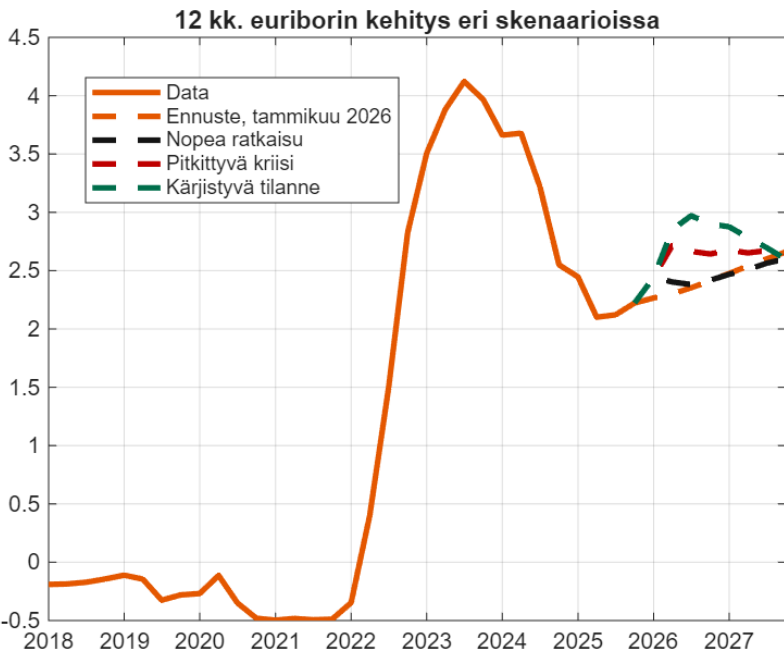

Inflaatio skenaarioissa

- › Inflaatio kiihtyy kaikissa skenaarioissa, mutta suhteellisen maltillisesti:
  - › **Nopean ratkaisun** skenaariossa inflaatio ylittää 2 % rajan, mutta palautuu perusuralle nopeasti, kun öljyn hinta laskee.
  - › **Pitkittyneen kriisin** tapauksessa inflaatio kiihtyy hieman yli 2,5 % ja pysyy yli 2 % vauhdissa koko ennustehorisontin ajan.
  - › **Kärjistävässä tilanteessa** inflaatio nousee yli 3 % ja pysyy yli 2,5 % tason koko ennustehorisontin ajan.
- › Suhteellisen maltillista inflaatioreaktiota selittää:
  - › Talouskasvu hidastuu selvästi, mikä hidastaa inflaatiota.
  - › Rahapolitiikka ja finanssipolitiikka on kireää, mikä estää laajalaian hintojen nousun.
- › Skenaarioiden keskeinen ero vuosien 2022-2023 kehitykseen on se, että elvyttävällä raha- ja finanssipolitiikalla ei kiihdytetä inflaatiota.

Kriisin pitkittyessä koroilla riski nousta

- › Korkojen perusura on markkinaodotus tammikuussa. Skenaarioissa korkokehitys eroaa toisistaan:
  - › **Nopean ratkaisun** skenaariossa vuoden euribor nousee hieman, mutta EKP ei kuitenkaan nostaisi ohjauskorkoaan.
  - › **Pitkittyneessä kriisissä** vuoden euribor nousee hieman yli 2,5 prosenttiin, jolloin EKP olisi nostanut kerran korkoja.
  - › **Kärjistyvässä tilanteessa** vuoden euribor nousee 3 % tasolle, mikä tarkoittaisi kahta koron nostoa.
- › Korkourat skenaarioissa ovat mallin ”ennusteita”, eivätkä siten välttämättä vastaa toteutuvaa kehitystä. Skenaariot kuitenkin antavat mittakaavaa mahdollisille koronnostoille, jos niitä tulee.
- › Jos koronnostot jäävät pienemmiksi kuin skenaarioissa arvioidaan, on talouskasvu lyhyellä aikavälillä parempaa. Samalla kuitenkin on riski siitä, että inflaatio on tällöin korkeampaa, jolloin talouskasvu voi pidemmällä aikavälillä jäädä hitaammaksi.

Yhteenveto: Pitkittyessään Lähi-idän kriisi hidastaa Suomen talouskasvua

- › Skenaariolaskelmat osoittavat, että keskeistä Lähi-idän kriisin talousvaikutuksille on kriisin kesto. Mitä pidempään kriisi kestää, sitä enemmän talouskasvu hidastuu
- › Nopeasti ratkeavan kriisin kohdalla talousvaikutukset jäävät hyvin maltillisiksi. Kriisin pitkittyminen voi johtaa maailmantalouden kasvun hidastumiseen sekä korkojen nousuun, jolloin Suomen talouskasvu hidastuisi merkittävästi, eikä talouden supistumista voida sulkea pois.
- › Inflaatio nousee skenaarioissa suhteellisen maltilliseen lukemiin ja käytännössä kriisi heijastuu skenaarioissa vain energian hintoihin. Jos kriisin vaikuttaa laajasti myös muihin kuin energian hintoihin, on mahdollista, että talousvaikutukset ovat tässä esitettyä suurempia.
- › Esitetyt skenaariot eivät ole itsessään ennusteita, vaan laskelmia siitä, miltä ennustettu kehitys näyttäisi, kun siinä huomioidaan skenaarioiden kuvaama kehitys. Talous tulee kohtaamaan myös muita yllättäviä tapahtumia – mahdollisesti positiivisia, jolloin toteutunut talouskehitys voi erota tässä esitetyistä skenaarioista, vaikka skenaarioiden kuvaukset toteutuisivat.

Yhteystiedot

Reijo Heiskanen
Pääekonomisti
reijo.heiskanen@op.fi
010 252 8354
X: @Reiskanen

Tomi Kortela
Johtava ekonomisti
tomi.kortela@op.fi
010 252 1866
X: @KortelaTomi

Joonas Widgrén
Senioriekonomisti
joona.widgren@op.fi
010 252 1013
X: @jjwidgren

X: @OP_Ekonomistit
op.media